

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/138/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7625203691
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2025:7625203691.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár, v právnej veci mal. dieťaťa: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX, a otec E. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom F. X za účasti navrhovateľky: G. D. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX, toho času bytom I. XX, H. J. K. a jej manžela: L. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX, C. a navrhovateľky - osoby, ktorej je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti: D. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX, navrhovateľky právne zastúpené E. M. K. M., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, N., v konaní o návrhu na zmenu náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa zverenie maloletého A. B., nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. H., ktoré bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. 14P/214/2020-32 zo dňa 21.12.2020 a zveruje sa mal. A. B., nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti sestry G. D. H., A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. X.XX.XXXX výživným vo výške 200,- eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, ktoré výživné je otec p o v i n n ý uhrádzať do 20-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

III. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. X.XX.XXXX výživným vo výške 120,- eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, ktoré výživné je matka p o v i n n á uhrádzať do 20-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

IV. Styk matky a otca s mal. A. B., nar. X.XX.XXXX sa neupravuje.

V. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 14P/214/2020-32 zo dňa 21.12.2020 v časti určenia výšky výživného zo strany rodičov o mal. dieťa a v časti úpravy styku otca a matky s mal. dieťaťom.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.8.2025 bol Okresnému súdu Spišská Nová Ves doručený návrh navrhovateľiek, ktorým sa domáhali, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého zo strany starej matky a tohto zveril do náhradnej osobnej starostlivosti sestre D. H..

2. Navrhovateľky podaný návrh odôvodnili tým, že maloletý je toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. H., ktorá má 80 rokov, jej pokročilý vek a zdravotné ťažkosti ju obmedzujú v každodennej starostlivosti o maloletého. Po vzájomnej dohode preto navrhovateľky považujú za najlepšie riešenie v záujme maloletého, aby náhradnú osobnú starostlivosť prevzala jeho plnoletá sestra. Navrhovateľka má vytvorené vhodné bytové podmienky a stabilné prostredie. Od septembra 2025 nastúpi maloletý do 8. ročníka na O. I. X K. H. J. K., pričom bude môcť pokračovať vo vzdelávaní a zachovať si stabilné sociálne väzby. Navrhovateľka je vydatá, žije so svojím manželom v spoločnej domácnosti, pričom podpora manžela predstavuje ďalší prvok zázemia. Jej schopnosť zabezpečiť starostlivosť o súrodenca sa potvrdila aj v minulosti, keď jej rozhodnutím Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/48/2021, bolo neodkladným opatrením zverené dieťa F. B., o ktorú sa zodpovedne starala. Rodičia maloletého dlhodobo neprejavujú dostatočnú spôsobilosť na výkon rodičovských práv a povinností.

3. Súd vykonaným dokazovaním v priebehu pojednávania zistil nasledujúci skutkový stav:

4. Navrhovateľka - osoba NOS v rámci svojej výpovede uviedla, že jej zdravotný stav jej neumožňuje starať sa o A., D. H. jej stále vypomáha.

5. Navrhovateľka D. H. na pojednávaní uviedla, že babka ochorela, musela jej pomáhať so starostlivosťou už asi dva roky. Býva v byte s manželom a sestrou. Je zdravá, má tam vhodné podmienky, má sociálne dávky z úradu, náklady na nájomné do marca platí Úsmev ako dar. Otec dal maloletému darček na mikuláša, keďže ich nenašiel, poslal to po niekom inom. Matka je nezvestná.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že prihladajúc sa názor maloletého, odporúčajú návrhu vyhovieť a rodičov zaviazat' vyživovacou povinnosťou.

7. Z listinných dôkazov, ktoré boli vykonané počas pojednávania vyplýva nasledovné:

8. Z rodného listu vyplynulo, že mal. A. B. sa narodil dňa X.XX.XXXX matke D. B., nar. XX.X.XXXX a otcovi E. B., nar. X.X.XXXX.

9. Z nájomnej zmluvy zo dňa 1.4.2025 vyplynulo, že navrhovateľka D. B., nar. XX.X.XXXX má v rámci projektu – Rozvoj dostupného sociálneho nájomného bývania od 1.11.2024-30.4.2027 zabezpečené bývanie v 2-izbovom byte v meste H. J. K., I. XX.

10. Uznesením č.k. 17P/138/2025-19 zo dňa 4.9.2025 súd pribral do konania manžela navrhovateľky, L. H., nar. XX.X.XXXX.

11. Uznesením č.k. 17P/138/2025-20 zo dňa 5.9.2025 súd ustanovil maloletému na zastupovanie kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

12. Z lustrácie CESDAP na osobu otca, navrhovateľky vyplynulo, že nedisponujú žiadnym záznamom.

13. Z lustrácie v registri trestov vyplynulo, že matka dieťaťa má v predmetnom registri jeden záznam a otec dva záznamy.

14. Navrhovateľka v registri trestov nemá žiaden záznam, čo vyplynulo z vykonanej lustrácie.

15. Z vyjadrenia manžela navrhovateľky L. H. vyplynulo, že tento súhlasí so zverením mal. A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželky, zároveň žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

16. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne vyplynulo, že rodičia maloletého nie sú zamestnaní, nie sú poberateľmi dávok v nezamestnanosti, nemocenských dávok ani žiadneho druhu dôchodku.

17. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 1.10.2025 prešetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine maloletého dieťaťa pre účely rozhodnutia súdu okrem iného vyplynulo, že stará matka poberá starobný dôchodok a štátne sociálne dávky v zmysle zákona o náhradnej osobnej starostlivosti. Z príjmu riadne zabezpečuje a uspokojuje potreby dieťaťa. Stará matka uviedla, že situáciu s mal. A. nevládala kvôli zdravotnému stavu, nevládze si plniť všetky povinnosti, ktoré jej ako náhradnému rodičovi plynú. Výchovné problémy u maloletého neuvádza. S podaným návrhom o zmenu náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Matka ani otec maloletého sa na predvolania na úrad nedostavili. Navrhovateľka D. H., A. B., nar.XX.XX.XXXX, pri sociálnom šetrení v jej domácnosti uviedla, že s matkou v kontakte nie je, študuje špeciálnu pedagogiku v E., brat chodí do školy na I.. Babka je chorá, pred dvomi rokmi mala infarkt, chodí často k doktorom. Bývali všetci v C., potom si išiel každý svojou cestou. V byte býva ona, brat a sestra F.. S otcom nie sú v kontakte. Poberá štipendium 320 Eur mesačne, babka jej dáva peniaze, ktoré poberá na Radka. Sestra maloletého uviedla, že si uvedomuje, že maloletý je pubertár, ktorý občas vzdoruje, ale nič výrazné sa u neho nevyskytuje. D. H. žije v 2-izbovom byte, v domácnosti bývajú 4 osoby, a to navrhovateľka, brat A., sestra F. a partner navrhovateľky. Hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Bytové podmienky sú vhodné pre maloletého A.. Tunajší úrad vykonal pohovor s mal. A., ktorý uviedol, že u starej mami je od ôsmich rokov z dôvodu, že sa rodičia o nich nevedeli postarať. U sestry býva už dlhšiu dobu, s čím súhlasila i stará mama. Už je to pre ňu ťažšie. O podanom návrhu vie, so sestrou vychádza dobre, býva so sestrou, pomáha jej v domácnosti. Sestre oznamuje, keď ide von, dovoľí mu byť dlhšie von. Má v pláne ísť na učňovku – elektrotechnik, alebo automechanik. Úrad odporúča návrhu vyhovieť a rodičov zaviazat' vyživovacou povinnosťou.

18. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplynulo, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, má ukončené stredné odborné vzdelanie – tkáč, nie je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi ani žiadnych sociálnych dávok. Otec taktiež nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, má ukončené stredné odborné vzdelanie – murár, je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi od 1.1.2019 vo výške 184 eur mesačne za rok 2025, nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok.

19. Na čl. 70-83 sa nachádzajú pracovné ponuky pre matku a otca, výpočet čistej mzdy.

20. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/214/2020-32 zo dňa 21.12.2020 mal súd za preukázané, že:

I. Súd z v e r u j e mal. A. B., nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. H., nar. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Rodičia sú p o v i n n í prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrované dieťa mesačne každý z nich, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

III. Styk matky s mal. dieťaťom bude r e a l i z o v a n ý po dohode so starou matkou.

IV. Styk otca s maloletým dieťaťom sa n e u p r a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

21. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4P/48/2021-35 zo dňa 10.6.2021 mal súd za preukázané, že:

I. Zveruje sa mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti D. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. M. D. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. F. B., nar. X.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrované dieťa mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je matka povinná uhrádzať vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

III. Otec E. B., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. F. B., nar. X.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

IV. Styk matky a otca s mal. Annou súd neupravuje.

V. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky D. B. z a m i e t a.

VI. Návrh otca na úpravu práv a povinností k mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX zamietá.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

22. Súd vo veci nariadil pojednávanie a to na deň 12.12.2025, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľiek, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a rozhodol vo veci samej. Pojednávalo sa v neprítomnosti otca maloletého, ktorému bol návrh riadne doručený, vo veci sa nevyjadril, čím mlčky vyjadril súhlas, o maloletého neprejavil žiaden záujem. Pojednávalo sa aj v neprítomnosti matky, ktorej pobyt je toho času neznámy, súd jej preto návrh vo veci samej a ostatné písomnosti doručoval postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku a rozhodol v jej neprítomnosti. Manžel navrhovateľky s návrhom súhlasil a žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

23. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

25. Podľa § 45 ods. 3 až 5 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

26. Podľa § 45 ods. 6 a ods. 7 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto

osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

27. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

28. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

29. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

30. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

31. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Na základe zisteného skutočného stavu súd zistil, že maloleté dieťa bolo doposiaľ zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, pričom v priebehu konania mal súd za preukázané, že táto sa o maloletého pre svoj zlý zdravotný stav a vysoký vek nedokáže riadne postarať. Súd preto v zmysle ust. § 47 ods. 2 Zákona o rodine takto nariadenú náhradnú osobnú starostlivosť zrušil. Súd pri svojom ďalšom postupe bol preto povinný skúmať podmienky v rodine maloletého, pričom s prihliadnutím na ust.

§ 47 ods. 5 Zákona o rodine mal za to, že nakoľko matka ani otec maloletého dieťaťa sa o syna dlhodobo nezaujmajú, teda nezabezpečujú starostlivosť o maloletého, existuje potreba ďalšieho rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti.

37. S ohľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľky je potrebné vyhovieť. Maloletý sa už v starostlivosti navrhovateľky nachádza, ktorú pozná, je to jeho sestra, nakoľko stará matka D. H., nar. XX.X.XXXX ako osoba, ktorej je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a jej zlý zdravotný stav, tejto nedovoľuje riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Navrhovateľka má s maloletým vybudovaný citový vzťah, maloletý ju rešpektuje, v domácnosti navrhovateľky má maloletý vytvorené vhodné podmienky pre jeho zdravý rast a vývin a aj samotný maloletý sa vyjadril, že s podaným návrhom súhlasí, o čom svedčí správa kolízneho opatrovníka. Taktiež ani jeden z rodičov nie je v súčasnosti schopný zabezpečiť maloletému A. dostatočnú starostlivosť.

38. Súd považoval zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky – jeho sestry za rozhodnutie, ktoré je v jeho záujme. V súlade so zákonom o rodine súd navrhovateľke vo výroku rozhodnutia vymedzil rozsah práv a povinností k maloletému a zveril ho do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

39. Styk rodičov s maloletým súd neupravil, nakoľko v priebehu konania takýto návrh podaný nebol a rodičia o syna dlhodobo neprejavujú žiaden záujem.

40. V zmysle ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd určil matke a otcovi maloletého rozsah vyživovacej povinnosti, ktorá rozhodnutím o náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká.

41. Pokiaľ ide o výživné na maloleté dieťa, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova (šatstvo, bielizeň, obuv) poplatky za bývanie a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

42. V otázke určenia výživného zo strany otca a matky, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Obaja rodičia sú nezamestnaní, o maloletého neprejavujú dlhodobo žiaden záujem a na jeho výživu neprispievajú. Rodičia majú dosiahnuté stredné odborné vzdelanie, otec v oblasti murárstva. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z výšky príjmov, ktoré by otec a matka mohli potenciálne mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

43. Mesačný príjem otca súd ustálil vo výške 1500 eur v hrubom, v čistom 1102,19 eur mesačne, ako potencionalný príjem, ktorý je otec schopný dosahovať, a to vzhľadom na jeho vzdelanie, zdravotný stav, možnosti uplatnenia na trhu práce a voľných pracovných miest ako je pracovná pozícia murára (čl. 82) a dojiča hovädzieho dobytká (čl. 79). Súd ustálil potencionalný príjem matky vo výške 751,46 eur v čistom (1000 eur brutto), pričom taktiež vychádzal z dosiahnutého vzdelania matky, možnosti uplatnenia na trhu práce a voľných pracovných miest v okrese pobytu matky, pozície ako čašník/servírka 1000 eur brutto, opatrovateľka v zariadení pre osoby so zdravotným postihnutím 852 eur brutto, opatrovateľka 930 eur brutto. Súd pri oboch rodičoch v rámci potencionality vychádzal z najlepšie platenej pozície.

44. Výšku určeného výživného na mal. A. zo strany otca súd ustálil na sumu 200 eur mesačne a výživné zo strany matky ustálil na 120 eur mesačne, pričom súdom určená výška výživného korešponduje aj s Metodikou pre výpočet výživného rodičov k deťom (u matky pri jednej vyživovacej povinnosti ide o 22% z 751,46 eur, čo činí výživné vo výške 165,32 eur mesačne a u otca 22% z 1102,19 eur, čo činí výživné vo výške 242,48 eur mesačne). Suma výživného je podľa názoru súdu vo výške dostačujúcej na zabezpečenie základných potrieb maloletého dieťaťa. Nakoľko vyživovacia povinnosť má prednosť, sú matka a otec povinní tomuto prispôsobiť aj svoj osobný a pracovný život a je ich povinnosťou starať sa o výživu svojho dieťaťa a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahovali príjem, z ktorého jeho výživu zabezpečia.

45. Potencialita je inštitút, ktorý svojou podstatou chráni záujmy oprávneného v prípadoch, kedy povinný neprejavuje dostatočnú aktivitu, aby maloleté dieťa zabezpečil. Zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Pri uplatnení princípu potenciality, súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ale vychádza z príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné.

46. Výživné súd uložil matke a otcovi platiť k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

47. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

49. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. O trovách konania súd rozhodol tak, že náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.